

Redactioneel

De doelstelling van Onderzoek van Onderwijs is om resultaten van onderwijsonderzoek en vernieuwingen in het Hoger Onderwijs onder de aandacht te brengen en te verspreiden. Dit nummer doet dat door middel van verslagen van een aantal seminars en congressen die dit voorjaar in Nederland en Vlaanderen hebben plaatsgevonden. Zo krijgt u een inkijkje in de belangrijkste besproken thema's. De verslagen betreffen de Onderwijsresearchdagen (ORD) in Leiden, de tweedaagse bijeenkomst van de Studiegroep Onderwijs Professionalising (SOP) in Amsterdam, het congres van het Vlaamse Lerend netwerk van onderwijs-ondersteuners (LNO²) aan de Hogeschool Gent en een seminar over het Twents Onderwijs Model georganiseerd door de Universiteit Twente.

Het is een cliché dat het onderwijs te maken heeft met grote veranderingen waar op ingespeeld moet worden. In 2015 wordt dit cliché ten volle waargemaakt. Het hoger onderwijs is veel in het nieuws geweest door de protesten van UvA studenten en de bezetting van het Maagdenhuis. Op het moment van schrijven, dinsdag 7 juli, presenteert de minister van onderwijs, Jet Bussemaker, de strategische agenda voor het hoger onderwijs en staat in de krant dat zij de besparingen als gevolg van het leenstelsel wil aanwenden om 4000 nieuwe docenten aan te nemen in hbo en WO. Ondertussen wordt kennis steeds makkelijker beschikbaar door middel van gratis online cursussen bijvoorbeeld.

Verandering en vernieuwing zien we terug in diverse bijdragen. Zowel bij de ORD als het LNO² congres werd er bijvoorbeeld aandacht besteed aan *learning analytics*. Studenten die in online leeromgevingen werken, laten talrijke sporen achter van hun studiegedrag. Deze kun je verzamelen en analyseren. Hoe je dit vervolgens kunt inzetten, is een vraag die bij beide conferenties aan de orde kwam.

Het Twents Onderwijs Model (TOM) is ontworpen om in te spelen op de veranderingen. Uitgangspunt is onder andere dat de student een unieke leerervaring wordt geboden met nadruk op samen leren, zelf verantwoordelijkheid nemen en rijke feedback ontvangen van tutores en docenten. Het verslag van het seminar geeft een uitgebreide beschrijving van de principes van het model, en gaat ook in op de manier waarop het geïmplementeerd is en de processen die daarbij komen kijken.

Hoewel er veel verandert, lijken sommige dingen juist hetzelfde te blijven. In het verslag over de ORD is te lezen hoe Janke Cohen-Schotanus in haar keynote over studiesucces erop wijst dat de ontevredenheid daarover nog steeds even groot is als in de jaren tachtig van de vorige eeuw. Hoewel bekend is hoe studiesucces positief beïnvloed kan worden door middel van voornamelijk maatregelen op het vlak van toetsing en onderwijsprogrammering, wordt deze kennis nog maar mondjesmaat toegepast.

De SOP tweedaagse speelde met het thema "Oogsten, ijken, vooruit kijken" in op het veertigjarig bestaan van deze Studiegroep die bestaat uit docentprofessionaliseerders uit – met name – het Wetenschappelijk Onderwijs in Nederland. Wat kunnen we leren van het verleden en wat betekent dat voor de toekomst? Tijdens een excursie zagen de deelnemers aan deze bijeenkomst studenten werken aan het restaureren van waardevolle documenten van papier: ouderwets handwerk, met de laptop opengeklapt ernaast. Er verandert veel, en ook weer niet.

Samen geven de bijeenkomsten een mooie impressie van actuele thema's voor degenen die zich bezighouden met het onderwijs aan studenten. Een iets andere invulling van de missie van de OvO dan u van ons gewend bent. Wij hopen dat het lezen u informeert en inspireert tot het verkennen van nieuwe mogelijkheden.

Fijne zomer,

Evelyn van de Veen